

Sygn. akt III Ca 215/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2023 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Marcin Rak

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2023 roku w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **Banku Spółki Akcyjnej we W.**

przeciwko **D. V. (V.)**

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z 18 listopada 2021 roku, sygn. akt VIII C 625/21

oddala apelację.

SSO Marcin Rak

Sygn. akt **III Ca 215/22**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z 18 listopada 2021 roku Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w zakresie żądania zasądzenia 845 zł, a w pozostałej części powództwo oddalił.

Roszczenie pozwu obejmowało żądanie zasądzenia 1.979,31 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 21 stycznia 2021 roku oraz 130,28 zł z tytułu odsetek skapitalizowanych na 20 stycznia 2021 roku z dalszymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu. Wywodzone było z umowy kredytu zawartej z pozwanym 4 lipca 2019 roku. W toku postępowania powódka cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do spłaconych przez pozwanego 845 zł.

Pozwany nie wdał się w spór i nie złożył żadnego oświadczenia w sprawie.

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wskazał, że przesłanki wydania wyroku zaocznego wynikały z art. 339§2 k.p.c., który jednak wymaga merytorycznej weryfikacji zasadności żądania, co może doprowadzić do oddalenia powództwa.

W tym aspekcie wywiódł, że powódka nie wykazała w trybie art. 6 k.c. i 232 k.p.c., wypowiedzenia umowy stosownie do wymogów art. 75 ust 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe. Skutkowało to brakiem podstaw do przyjęcia wymagalności roszczenia zwłaszcza, że na datę orzekania nie upłynął okres kredytowania, skoro ostatnia rata miała być

płatna do 4 stycznia 2022 roku. Zważywszy na podstawę faktyczną żądania i regulację art. 321§1 k.p.c. Sąd Rejonowy nie znalazł nadto postaw do zasądzenia tej części rat, co do których upłynął termin płatności.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie częściowego umorzenia postępowania Sąd Rejonowy uzasadnił regulacją art. 203§1 k.p.c. w zw. z art. 355 k.p.c. wskazując, że cofnięcie pozwu było dopuszczalne gdyż nie było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, prawem ani nie zmierzała do jego obejścia.

Apelację od tego wyroku wniosła powódka zaskarżając rozstrzygnięcie w całości i zarzucając naruszenie:

- art. 6 k.c. poprzez niewłaściwą wykładnię i przeniesienie ciężaru dowodu na stronę powodową;
- art. 230 k.p.c. poprzez pominięcie możliwości uznania faktów za udowodnione w tym trybie;
- art. 233§1 k.p.c. poprzez niewłaściwą ocenę dowodów skutkującą błędnymi ustaleniami faktycznymi,
- art. 386§4 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy;
- zasady równego traktowania stron.

W uzasadnieniu wywodziła, że dowód nadania listu poleconego jest dowodem stwarzającym domniemanie jej doręczenia. Nadto twierdzenia co do wypowiedzenia umowy mogły być uznane za niezaprzeczone na zasadzie art. 339§2 k.p.c. i art. 230 k.p.c. Zarzuciła, że nie została wezwana do przedłożenia dokumentu, którego brak stanowił podstawę oddalenia powództwa, co także naruszało zasadę konieczności uwzględnienia interesów obu stron.

Formułując te zarzuty domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa ewentualnie uchylenia tego rozstrzygnięcia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wobec braku wniosków stron o wyznaczenie rozprawy apelacyjnej, rozpoznanie sprawy w postępowaniu odwoławczym mogło nastąpić na posiedzeniu niejawnym, stosownie do art. 374 k.p.c.

Skarżąca zarzuca w apelacji naruszenie art. 233§1 k.p.c. Przypomnienia wymaga zatem, że dla skuteczności omawianego zarzutu niezbędne jest wykazanie przy użyciu argumentów jurydycznych, że sąd naruszył ustanowione w art. 233§1 k.p.c. zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów, a więc że uchybił podstawowym regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów oraz że naruszenie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Z zarzutem tym powiązany jest zarzut naruszenia art. 230 k.p.c., z którego to przepisu wynika, że gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane.

W aspekcie kwestionowanych na tej podstawie ustaleń co do braku potwierdzenia wypowiedzenia kredytu wskazać trzeba, że powódka złożyła do akt szereg dokumentów związanych z zawarciem i wykonywaniem umowy kredytu. Pośród niej były liczne informacje o zaległościach pozwanego w regulowaniu rat i przekazywaniu relacji w tym zakresie do Biura (...), upomnienia, wezwania do zapłaty i informacja o przystąpieniu do windykacji terenowej. Pomimo tak licznej korespondencji powódka nie przedłożyła jednak dokumentu w przedmiocie wypowiedzenia umowy kredytu, a co istotne, w ostatecznym wezwaniu do zapłaty z 15 czerwca 2020 roku (k. 17) powódka informowała pozwanego, że brak spłaty zadłużenia skutkowałam będzie złożeniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Skoro powódka przedłożyła liczne dokumenty kredytowe pomijając jednak oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, to za zasadne uznać należało wątpliwości Sądu Rejonowego, co do faktu czy oświadczenie takie zostało skierowane do pozwanego. Usprawiedliwionym było też w omawianej sytuacji uznanie, że ten istotny fakt nie mógł być uznany za wykazany na podstawie art. 230 k.p.c. Wszak wskazana regulacja daje możliwość uznania określonych faktów za

przyznane nie na zasadzie automatyzmu lecz tylko, gdy wniosek taki można uznać za usprawiedliwiony zważywszy na cały materiał sprawy.

Wreszcie, co też istotne i czego skarżąca zdaje się niedostrzegać, zarządzeniem sędziego referenta z 17 września 2021 roku (k. 46, 48), powódka została wprost wezwana do złożenia dowodów potwierdzających wypowiedzenie umowy kredytu. Powódka co prawda odniosła się do tego zobowiązania w piśmie z 30 września 2021 roku (k. 49), jednakże jej oświadczenie ograniczyło się do częściowego cofnięcia pozwu i sprecyzowania roszczenia. Nie przedłożyła natomiast żadnych dowodów na potwierdzenie faktu wypowiedzenia umowy.

Tym bardziej więc wątpliwości Sądu Rejonowego co do wypowiedzenia umowy były uzasadnione, a ostatecznie zasadnym był wniosek o niewykazaniu tego istotnego – z punktu widzenia podstawy roszczenia – faktu.

Nie mogło przy tym budzić żadnej wątpliwości, że ciężar dowodu na wykazanie faktu wypowiedzenia umowy kredytu obciążał powódkę, która z tej okoliczności wywodziła korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.)

Sąd Rejonowy nie naruszył zatem regulacji art. 233§1 k.p.c. i art. 230 k.p.c. Nie zachodziła też sytuacja, w której prawa powódki mogłyby być naruszone wobec zaniechania wezwania jej do przedłożenia dowodów na potwierdzenie wypowiedzenia umowy. Jeszcze raz podkreślić trzeba, że Sąd Rejonowy skierował do powódki wezwanie w tym zakresie, które pozostało bez adekwatnej odpowiedzi. Wbrew zarzutom apelacji wskazać trzeba, że powódka nie złożyła do akt nie tylko dowodu nadania na adres pozwanego pisma w przedmiocie wypowiedzenia umowy kredytu, ale nawet nie przedłożyła samego pisma zawierającego oświadczenie w przedmiocie wypowiedzenia. Co więcej, dokumentacji w tym zakresie powódka nie załączyła do apelacji.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe ustalenia Sądu Rejonowego.

Prawidłową była też materialnoprawna ocena zasadności roszczenia. Sąd Rejonowy trafnie ocenił w tym zakresie, odwołując się do art. 69 i 75 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, że jakkolwiek powódka wykazała istnienie zobowiązania między stronami, to nie wykazała aby roszczenie o zwrot należności z tego tytułu było wymagalne przed upływem okresu kredytowania.

Chybionym był też zarzut nierozpoznania istoty sprawy przez Sąd Rejonowy. Pojęcie nierozpoznania istoty sprawy interpretowane jest bowiem jako wadliwość rozstrzygnięcia, polegająca na wydaniu przez sąd pierwszej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, bądź na zaniechaniu zbadania przez ten sąd materialnej podstawy żądania albo oceny merytorycznych zarzutów strony przy bezpodstawnym przyjęciu, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2022 roku, III CZ 222/22, Lex nr 3452024).

W tym aspekcie wskazać trzeba, że podstawą faktyczną roszczenia pozwu było żądanie zapłaty należności kredytowej wymagalnej przed upływem okresu kredytowania wobec postawienia jej w stan natychmiastowej wymagalności po wypowiedzeniu umowy na skutek zaległości w regulowaniu bieżących rat. Do tak określonego żądania odniósł się Sąd Rejonowy, prawidłowo je oceniając. Okoliczność, że wymagalnymi były poszczególne raty kredytowe nie miała przy tym w rozpoznawanej sprawie żadnego znaczenia albowiem powódka inaczej ukształtowała swoje roszczenie. Zasądzenie należności z tytułu rat wymagalnych na skutek upływu okresu ich płatności byłoby zatem orzeczeniem ponad żądanie w rozumieniu art. 321§1 k.p.c. W orzecznictwie wskazuje się bowiem, że w razie uznania wypowiedzenia pożyczki za bezskuteczne, nie jest dopuszczalne zasądzenie wymagalnych rat, gdy powód nie zgłasza żądań ewentualnych w tym zakresie względnie nie dokona zmian przedmiotowych swojego pierwotnego żądania. Zmiana taka nie jest też dopuszczalna w postępowaniu uproszczonym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lipca 2021 roku, III CZP 39/20, Lex nr 3248225 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 9 kwietnia 2021 roku, I ACa 1076/19, Lex nr 3210085). W rozpoznawanej sprawie powódka nie zgłaszała natomiast żądań ewentualnych jak i nie miała możliwości zmodyfikowania podstawy faktycznej swojego żądania, a to wobec uproszczonego trybu postępowania. Oznaczało to zarazem, że oddalenie powództwa w niniejszej sprawie nie zamykało powódce drogi

do domagania się w innym postępowaniu zapłaty rat kredytu w terminach wymagalności określonych umową dla poszczególnych płatności.

Prawidłowym było także rozstrzygnięcie w przedmiocie częściowego umorzenia postępowania wobec ograniczenia żądania pozwu. Znajdowało ono uzasadnienie w treści art. 203 k.p.c. w zw. za art. 355 k.p.c.

Konkludując, Sąd Okręgowy uznał, że zaskarżony wyrok odpowiadał prawu, a apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 505⁹ k.p.c.

SSO Marcin Rak